

АНАЛІЗ СТАНУ ВИЛОВУ ТА ЗАПАСІВ РАПАНИ ЧОРНОМОРСЬКОЇ (RAPANA VENOSA)

Апач М.В., асп.

Науковий керівник – д-р техн. наук, проф. **Сидоренко О.В.**
Київський національний торговельно-економічний університет

Для українського узбережжя Чорного моря залишається гострою проблема щодо необхідності збільшення об'ємів вилову моллюска-вселенця рапани. Доведено, що рапана знищує прибережні поселення мідії – головного фільтратора води, що може спричинити незворотно екологічну катастрофу.

В той же час м'ясо рапани відрізняється високою харчовою цінністю. Білковий компонент м'язової тканини рапани становить 16,7% і характеризується вмістом усіх незамінних амінокислот. М'ясо містить більше 30 макро- та мікроелементів, вітаміни групи В, А, Д, Е, Р, F та інші необхідні нутрієнти.

Відповідно, актуальним питанням сьогодення є дослідження динаміки вилову, аналіз запасів промислової рапани в Україні та світі.

Найменший вилов рапани Україною за період з 2002 по 2011 рік включно спостерігався у 2002 році, а найбільший – у 2010, та склав 91 та 225 т відповідно. Загальний вилов рапани в Чорному морі за 1994–2005 рр. Україною, Туреччиною, Грузією та Болгарією перевищував 40 тис. т, а щорічний варіював від 3 до 5 тис. т.

Високі ринкові ціни на м'ясо рапани, особливо в Японії, стали стимулом до підвищення вилову цього моллюска у Болгарії, що у 2000 році склав близько 90 т від загального вилову (4015,7 т). На сьогоднішній день Болгарія є найкрупнішим переробником і експортером рапани на міжнародний ринок. Вилов рапани в болгарській частині Чорного моря за період з 2001 по 2011 роки включно у середньому складав 2164,8 тонн на рік.

Російською Федерацією у Чорному морі за період з 2001 по 2010 рік включно було виловлено близько 536 тонн моллюска. Найбільший вилов чорноморської рапани Росією був відмічений у 2001 рік та склав 224 тонни. В період 2005–2006 років спостерігається різке зниження об'ємів вилову: з 118,2 до 7,8 т відповідно.

Враховуючи значні запаси рапани чорноморської, високу харчову та біологічну цінність м'яса моллюска, задля економічного та екологічного благополуччя Україні необхідно здійснити заходи для популяризації даного моллюска в Україні, впровадити державну підтримку підприємств по переробці рапани чорноморської.